

सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५(३) बमोजिम तयार गरी प्रकाशन गरिएको ।

स्वतः प्रकाशन (Proactive Disclosure)

(२०८२ श्रावण १ देखि २०८२ आश्विन मसान्तसम्म)

प्रकाशन

लुम्बिनी प्रदेश सरकार

ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिँचाइ मन्त्रालय

जलस्रोत तथा सिँचाइ विकास डिभिजन कार्यालय

रूपन्देही

१. जिल्लाको संक्षिप्त परिचय

भौगोलिक स्थिति:

विश्व मानचित्रमा समुद्री सतहबाट १०० मिटरदेखि १२१९ मिटर सम्मको उचाईमा रहेको यो जिल्ला ८३० १२' १६" देखि ८३० ३८' ७" पूर्वी देशान्तर र २७० २०' ००" देखि २७० ४७' २५" उत्तरी आक्षांशमा फैलिएको छ । नेपालको ७ प्रदेश मध्ये लुम्बिनी प्रदेश अन्तर्गत पर्ने रुपन्देही जिल्लाको कूल क्षेत्रफल १,४०१ वर्ग किलोमिटर जसमध्ये खेतीयोग्य जमिन ८५,१२२ हेक्टर र ३२००६ हेक्टर वनजंगलले ढाकेको छ । बहुजातीय, बहुभाषिक, बहुधार्मिक, बहुसाँस्कृतिक विशेषताहरू रहेको यो जिल्ला मुलुकको राजनैतिक विभाजन अनुसार लुम्बिनी प्रदेशमा अवस्थित रहेकोछ ।

जनसंख्या विवरण

जनसंख्या :- ११,१८,९७५ (पुरुष ५,४७,५४५ ४९.१% महिला ५,७१,४३० ५०.९%)

जनगणना २०७८ अनुसार

वार्षिक जनसंख्या वृद्धिदर :- २.३३%

लैङ्गिक अनुपात :- ९६.३३ पुरुष प्रति १०० महिला

जनघनत्व :- ८२५ प्रतिवर्ग कि.मी.

अपाङ्गता भएका जनसंख्याको प्रतिशत :- १.६%

अपाङ्गता भएका महिलाहरूको प्रतिशत :- १.४%

अपाङ्ग भएका पुरुषहरूको प्रतिशत :- १.९%

साक्षरता :- ७६.३४ (पुरुष-८१%, महिला-६२%)

ग्रामीण जनसंख्या :- ७९.६३%

शहरी जनसंख्या :- २०.३७%

सिमाना:

खुला सीमाना :- ७०.२०० कि.मि. (रोहिणी गाउँपालिका देखि लुम्बिनी साँस्कृतिक नगरपालिका सम्मको) ४ वटा गाउँपालिका र २ वटा नगरपालिकाका केही वडा भारतको महाराजगञ्ज र सिद्धार्थनगर जिल्लासँग जोडिएका ।

सीमा पिलर :- १३६ वटा

सीमा नाका :- ३१ वटा

नेपालको दोस्रो ठुलो भन्सारनाका (भैरहवा भन्सार कार्यालय बेलहिया, रुपन्देही)

शान्तिका अग्रदुत भगवान गौतमबुद्धको जन्मस्थल लुम्बिनी भएको हुँदा विश्वका बौद्ध धर्मावलम्बीहरूको बाक्लो आगमन हुने गर्दछ ।

पूर्व:- नवलपरासी

पश्चिम:- कपिलवस्तु

उत्तर:- पाल्पा

दक्षिण:-भारत

राजनीतिक तथा प्रशासनिक विभाजन:-

प्रदेश:- लुम्बिनी

जिल्ला सदरमुकाम:- सिद्धार्थनगर, भैरहवा

निर्वाचन क्षेत्र - प्रतिनिधि सभा - ५, प्रदेश सभा - १०

उपमहानगरपालिका - १ (बुटवल)

नगरपालिका - ५ वटा (सिद्धार्थनगर, लुम्बिनी साँस्कृतिक, तिलोत्तमा, सैनामैना र देवदह) ।

गाँउपालिका :- १० वटा

(शुद्धोधन, ओमसतिया, गैडहवा, सियारी, कञ्चन, रोहिणी, कोटहीमाई, मर्चवारी, सम्मरीमाई, मायादेवी)

वि.सं. २०७८ को जनगणना अनुसार ११२१९५७ जनसंख्या रहेको छ, जसमा ५५०४७८ पुरुष र ५७१४७९ महिला रहेका छन् ।

शैक्षिक संस्था :- ६५१ (विश्व विद्यालय-१, क्याम्पस-३३, मावि- २६४, आधारभुत-३५३)

स्वास्थ्य संस्थाहरु :- ५२६ वटा

सडक :- १३३६ कि.मि (पक्की-३२३, ग्रावेल- ८२१, कच्ची-१९२)

(पूर्व-पश्चिम राजमार्ग-४३ कि.मी, सिद्धार्थ राजमार्ग-२९ किमी)

विमानस्थल :- १ (गौतमबुद्ध अन्तरराष्ट्रिय विमानस्थल)

व्यापारीक तथा औद्योगिक केन्द्रको रूपमा परिचित । पर्यटकिय क्षेत्र (बाह्य तथा आन्तरिक) ।

नदी तथा खोलानालाहरु

रूपन्देही जिल्लामा तिनाउ, दानव, रोहिणी, घोडाहा, डण्डा, इङ्गुरिया, कञ्चन, कोठी, सुखरा, जबई नदी आदि प्रमुख नदिहरु रहेका छन् । यी नदीहरुका अतिरिक्त अन्य ससाना नालाहरु पनि छन् जुन अस्थायी प्रकृतिका भएको हुनाले केवल वर्षामा मात्र यिनको अस्तित्व देखा पर्दछ । यस जिल्लामा वगने सबै नदीहरु उत्तरबाट दक्षिण तिर वगने गर्दछन् । यस जिल्लामा महाव, घोडाहा, भलुही, रोहिणी, सुकौरा, तिनाउ, जितगढी खोला, ड्राई नाला, सतगढी १, सतगढी २, सोईली खोला, राजपुर खोला, बमाहा खोला, घमाहा खोला, तुलबुलिया खोला, मर्थिवा खोला, मेघवा खोला, ईङ्गुरिया खोला, बनरहवा, ड्राई नाला, पहेला, नाला, कञ्चन, कोठी, बघेला, डंडा, घाघरा, खडवा खोला, सियारी, दानो, कोईलिहवा, तेलार, हरेवा, घोंघी आदि नदी-नालाहरु रहेका छन्.

ताल तलैया

यस जिल्लामा रहेका स-साना पोखरीहरुको विवरण उपलब्ध गर्न नसकिए पनि विष्णुपुरा गा.वि.स.को करीव २५ हेक्टर जमिनमा फैलिएको गैडहवा ताल, गजेडीमा गजेडीताल तथा चिल्लियामा नन्द-भाउजु ताल रहेकोमा यिनीहरुमा वर्षादको पानी जम्मा गरी हिउँदमा प्रयोग गर्न सकिन्छ । गैडहवा तालबाट पानी ल्याउने गरी साविकको गैडहवा ताल सिं.यो. को तालमा कञ्चन खोलाको पानी मिसाउन मझौला सिंचाइ आयोजना तर्फबाट कञ्चनखोला सिंचाइ योजना निर्माणको चरणमा रहेको छ ।

महत्वपूर्ण ऐतिहासिक, धार्मिक तथा पर्यटकिय स्थलहरु:-

रूपन्देही जिल्लाका प्रमुख धार्मिक तथा पर्यटकीय स्थानहरुमा लुम्बिनी, मणिमुकुन्द सेनको दरवार, फुलवारी उद्यान, देवदह, जितगढी किल्ला, (बुटवल), प्रकटेश्वर महादेव (गोनाहा), मर्चवारी देवी (बोगडी), बोलबम धाम (सैनामैना नपा), सैनामैना ऐतिहासिक स्थल (सैनामैना नपा), सिद्धवावा धाम (बुटवल), शिवालय मन्दिर, वसडिलवा र नारायण मन्दिर (सिद्धार्थ नगर), मन्ठारी वावा र काली माई (विष्णुपुरा), सतीया माई (पटखौली) आदि रहेका छन् ।

चाडपर्वहरू:-

विजयदशमी, दिपावली, चैतेदशै, माघे संक्रान्ती, महाशिवरात्री, हरिवोधनी एकादशी, कोजाग्रत पूर्णिमा, चैते दशै, इद उल बुद्ध जयन्ती, ल्होसार, श्रीपञ्चमी, जनैपुर्णिमा, छठ पर्व, होली, क्रिसमस ।

रुपन्देही जिल्लाको भु उपयोगको स्थिति

क्र. सं.	विवरण	क्षेत्रफल हेक्टर	क्षेत्रफल प्रतिशत
१	खेतीयोग्य जमिन	८५१२२	६०.२१%
२	वन जंगल	३०४८४	२१.५६%
३	चरन	८८८२	६.२८%
४	नदीनालाहरु	२४६०	१.७४%
५	पहाड चट्टान	४१४	०.२९%
६	आवास क्षेत्र	५९५३	४.२१%
७	पति अन्य	८०५२	५.७०%
	जम्मा	१४१३६७	

सिँचाइ स्थिति:-

जिल्लाको कुल क्षेत्रफल:- १२९७३९ हेक्टर

कृषियोग्य भूमी:- ८९६३० हेक्टर (IMP 2019 अनुसार)

सिँचाइ योग्य भूमि:- ८९१९७ हेक्टर (IMP 2019 अनुसार)

खेती गरिएको जमीन:- ४४४६२ हेक्टर

बाह्र महिना सिँचाइ हुने:- २००० हेक्टर

मौसमी सिँचाइ हुने:- ७९६३९.२९ हेक्टर

हालसम्म सिँचाइ विकास भएको क्षेत्र:-

प्रदेश स्थापना अगाडी:- ७४००७ हेक्टर

प्रदेश स्थापना पछाडी:- ४६४७ हेक्टर

हालसम्म:- ६८६५४ हेक्टर

२. सिँचाइको पृष्ठभूमि:-

सिँचाइ विकासको सुरुवात मानव सभ्यता उत्पादन प्रणालीमा गएसँगै भएको मानिन्छ । मानव सभ्यता ठुला नदीका किनारबाटै विकास हुनुले पनि यसलाई पुष्टि गर्छ । नेपालको सन्दर्भमा समुदायले आफ्नै पहलमा आवश्यकता र क्षमताका आधारमा नजिकैको खोलानाला तथा जलस्रोतका अन्य स्रोतबाट आफ्नो सिप र स्थानीयस्तरमा उपलब्ध प्रविधि एवं अनुभवमा आधारित सिँचाइका लागि संरचना बनाई बाली सिञ्चित गरेको लामो इतिहास छ । प्रणाली विकासकै हिसाबले पनि इसापूर्व पाँचौं शताब्दीदेखि नै सिँचाइ प्रणाली निर्माण भएको देखिन्छ । किसान आफैं सङ्गठित भएर सामूहिक रूपमा अस्थायी बाँध तथा कुलो निर्माण गरी समुदायबाट नै नियमित मर्मत, सम्भार तथा दिगो रूपमा सञ्चालन

भएका सिँचाइ प्रणाली उदाहरणीय रूपमा सयौं वर्षदेखि निर्बाध सेवा दिइरहेका छन् । यस्ता किसान व्यवस्थित सिँचाइ प्रणाली नै हाम्रो मुलुकको सिँचाइ सेवाको मेरुदण्डका रूपमा रहेका छन् । २००७ साल अघिको राजनीतिक प्रणालीमा राज्यबाट सिँचाइ विकासमा सीमित पहल भएको भए पनि अलग्गै संस्थागत रूपमा २००९ सालमा नहर विभागको स्थापना गरी सिँचाइ विकासलाई राज्यले प्राथमिकतामा राखेको र २०१३ सालबाट आवधिक योजना तयार गर्ने परिपाटी सुरु भएपछि संस्थागत तथा योजनाबद्ध रूपमा राज्यले यस क्षेत्रलाई प्राथमिकताका साथ अगाडि बढाएको देखिन्छ । न्यून प्राविधिक जनशक्ति, थोरै बजेट तथा भौगोलिक विकटताका बिच पनि सिँचाइ क्षेत्रमा स्थानीय र साना आयोजनादेखि ठुला र रणनीतिक आयोजनाको परिकल्पना, अध्ययन तथा विकासको पहल भएको देखिन्छ । अलग्गै संरचना स्थापनाको सात दशक पार गरिसकदा सिँचाइ क्षेत्रले संस्थागत रूपमा धेरै परिवर्तन सामना गरेको छ ।

देशमा सिँचाइ सुविधा विकास र विस्तारको क्षेत्रमा परापूर्व काल देखि कृषकहरु आफैले र खास गरी योजनाबद्ध विकासको थालनी उप्रान्त नेपाल सरकारले लगानी गर्दै आईरहेको छ । सरकारी स्तरबाट वि. सं. १९७९ देखि चन्द्र नहरको निर्माण सुरु भए पश्चात मात्र सिँचाइको विकास सुरु हुन गएको देखिन्छ । तत्पश्चात वि.सं. १९८५ मा निर्मित चन्द्रनहरबाट पानी वितरण सुरु भई देशमा आधुनिक सिँचाइ प्रविधिको प्रादुर्भाव हुन गयो । वि.सं. २००० सालतिर सर्लाहीमा जुद्ध नहरको निर्माण गरियो भने कपिलवस्तुमा जगदीशपुर बाँध र पोखरामा पार्दी बाँधको थालनी गरियो । वि.सं. २००७ साल भन्दा अगाडिसम्म सिँचाइ क्षेत्रमा सरकारी संलग्नता सिमित थियो । सिँचाइ विकासका कार्यहरु बडाहाकिम मार्फत कार्यान्वयन हुने गर्दथे भने स्वदेशी प्राविधिक जनशक्तिको अभावमा विदेशी जनशक्ति समेत प्रयोग गर्नु पर्ने अवस्था थियो । वि.सं. २००७ सालको प्रजातान्त्रिक परिवर्तन पश्चात् स्वदेशी प्राविधिक जनशक्तिको उत्पादन सुरु भएतापनि वि. सं. २००९ सालमा स्थापना भएको नहर विभागको नेतृत्वको जिम्मेवारी वि. सं. २०१३ साल देखि मात्र नेपाली प्राविधिकबाट भयो । २०१३ सालमा प्रथम पञ्चवर्षीय योजना लागु भएपछि योजनाबद्ध रूपले सरकारी स्तरबाट सिँचाइ विकासको थालनी भएको हो । कतिपय आयोजनाहरुमा विकास समिति गठन भई कार्यान्वयन गर्न थालियो भने कतिपय केन्द्रीय स्तरमा नै आयोजना कार्यान्वयन गरिए । निर्माण सम्पन्न आयोजनाहरुमा आवश्यकता अनुरूप डिभिजन-सब डिभिजन स्थापना गरी संचालन र मर्मत संभार गर्न थालियो ।

वि.सं. २०४५ साल देखि सिँचाइ विभाग अन्तर्गत जिल्ला सिँचाइ कार्यालय रुपन्देही को स्थापना भएको हो । स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५६ जारी भइ लागु भए पछि वि.सं. २०५८ मा सिँचाइ विभागको संरचनात्मक फेरबदल भए पश्चात् पश्चिमाञ्चल सिँचाइ विकास डिभिजन नं. ६ रुपन्देहीबाट जिल्लाका सिँचाइ सम्बन्धि कार्यहरु हुदै आएका थिए । २०७२ सालमा जलउत्पन्न प्रकोप व्यवस्थापन विभाग र सिँचाइ विभागको संगठानिक संरचनाको पुन व्यवस्थापन हुदाँ यस कार्यालयको नाम परिवर्तन भई सिँचाइ विकास डिभिजन-रुपन्देही भएको थियो । नेपालको संविधान, २०७२ ले परिलक्षित गरे अनुसार जलस्रोत, सिँचाइ तथा जल उत्पन्न प्रकोप व्यवस्थापन सम्बन्धि केन्द्रिय स्तरका ठुला आयोजना तथा परियोजनाहरु, अन्तर प्रदेशिय बहुउपयोगि आयोजनाहरु, अन्तरदेशिय सरोकार रहने बहुउद्देश्यीय आयोजनाहरुको तर्जुमा, नीति निर्माण, कार्यान्वयन तथा अनुगमनमा संघबाट गर्नुपर्ने कार्यहरुको लागि साविकका सिँचाइ विभाग र जलउत्पन्न प्रकोप व्यवस्थापन विभाग खारिज भई वि.सं. २०७४ मा जलस्रोत तथा सिँचाइ विभागको स्थापना भयो भने

प्रदेश स्तरका मझौला तथा साना सिँचाइ सम्बन्धि सम्पूर्ण कार्य सिँचाइ योजना मर्मत संभार साथै मझौला तथा साना जलउत्पन्न प्रकोप सम्बन्धि कार्य गर्न प्रदेश सरकार लुम्बिनी प्रदेश तत्कालीन भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय अन्तर्गत जलस्रोत तथा सिँचाइ विकास डिभिजन कार्यालय रुपन्देही को स्थापना भएको हो । हाल यो कार्यालय लुम्बिनी प्रदेश सरकार ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिँचाइ मन्त्रालय अन्तर्गत रहेको छ । यस कार्यालय सिदार्थनगर नगरपालिका बाड नं. ५ मा रहेको छ भने कार्यक्षेत्र रुपन्देही जिल्लाभर रहेको छ ।

३. कार्यक्षेत्र:-

यस कार्यालयको कार्यक्षेत्र लुम्बिनी प्रदेशको रुपन्देही जिल्ला रहेको छ ।

४. लक्ष्य

जलस्रोत तथा सिँचाइ संरचनाहरूको उचित विकास, मर्मत संभार तथा व्यवस्थापन गरी कृषियोग्य भुमिमा बर्षे भरी दिगी एवं भरपर्दो सिँचाइ सुविधा उपलब्ध गराई कृषि उत्पादकत्व तथा उत्पादन बृद्धि गरी गरिबी निवारणमा टेवा पुर्याउने ।

५. उद्देश्य

- ✓ रुपन्देही जिल्लामा उपलब्ध जलस्रोतको समुचित उपयोग गरी सिँचाइ क्षेत्रको दिगो विकास एवं विस्तार गर्दै कृषि उत्पादकत्वको अभिवृद्धि गर्ने ।
- ✓ रुपन्देही जिल्लाको कृषि योग्य जमिनमा सिँचाइको विकास तथा विस्तार गरी वर्षेभरी भरपर्दो सिँचाइ सुविधा पुर्‍याउने ।
- ✓ सिँचाइ तथा जल उत्पन्न प्रकोप व्यवस्थापनका लागि निर्मित संरचनाहरूको समयमै उचित मर्मत संभार गरी दिगो र भरपर्दो बनाउने ।
- ✓ निर्माण संपन्न भई संचालनमा रहेका मझौला सिँचाइ प्रणालीहरूको दक्षता (**Efficiency**) बृद्धि तथा उपभोक्ताहरूको क्षमता विकास गरी सिँचाइ सेवालाइ दिगो, भरपर्दो र प्रभावकारी बनाउन सिँचाइ प्रणालीहरूको पुर्ण रूपमा व्यवस्थापन हस्तान्तरण गर्दै जाने ।
- ✓ नदी तथा जलाधार व्यवस्थापनका लागि उपयुक्त प्रविधिको विकास तथा प्रयोग आवश्यक संरचनागत तथा गैरसंरचनागत कार्य गरी जल उत्पन्न प्रकोपबाट हुने क्षति न्यूनीकरण गर्ने साथै जोखिम रहित जग्गा उकास गर्ने ।
- मझौला तथा साना प्रकृतिका पहिरोहरूको व्यवस्थापनका लागि आवश्यक अध्ययन, अनुसन्धान र संरचनागत तथा गैरसंरचनागत कार्य गरी जनधनको क्षति न्यूनीकरण गर्ने ।
- सिँचाइ तथा जलउत्पन्न प्रकोप व्यवस्थापनका पुर्वाधार सम्बन्धी सूचना व्यवस्थापन प्रणालीको विकास तथा सुदृढीकरण गर्ने ।

६. रणनीति:-

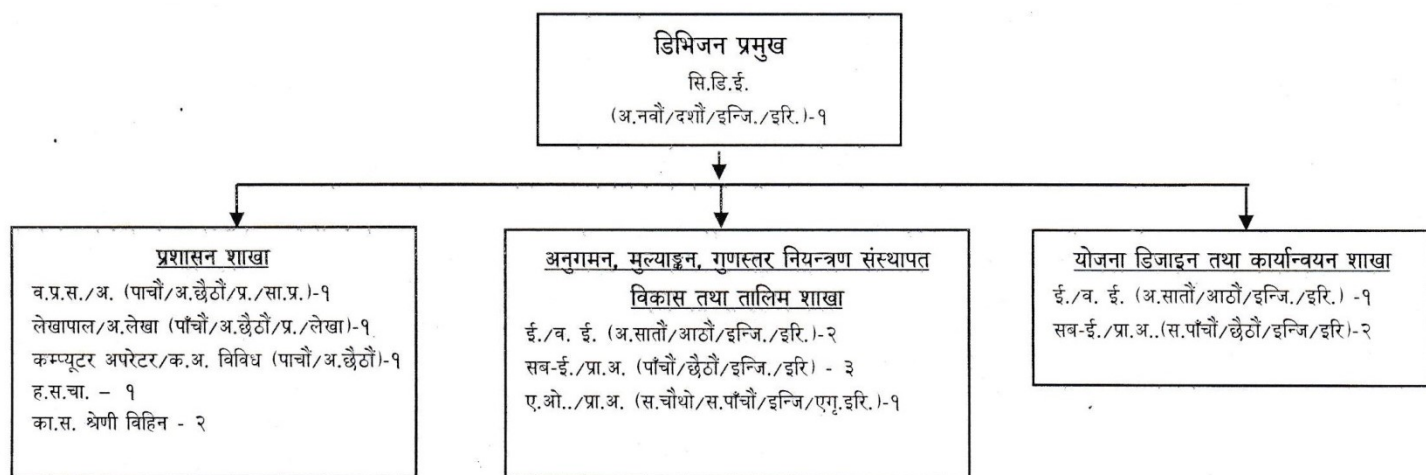
सिँचाइ तथा जल उत्पन्न प्रकोप सम्बन्धि कार्यहरू नेपाल सरकारको सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ र सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ साथै लुम्बिनी प्रदेश सार्वजनिक खरिद सम्बन्धी प्रदेश

नियमावली २०७६, सिँचाइ ऐन सिँचाइ नियमावली, नीति निर्देशिका लुम्बिनी प्रदेश उर्जा जलस्रोत तथा सिँचाइ मन्त्रालयबाट जारी परिपत्रहरुको प्रक्रिया अवलम्बन गरी सम्पादन गरिनेछ ।
प्रचलित ऐन कानून एवं ठेक्का शर्त भित्र रही जल उपभोक्ता संस्थाको सहकार्यमा तोकिएको बमोजिम गुणस्तर युक्त कार्यहरु गर्ने गराउने कार्य यस डिभिजन कार्यालयको हुनेछ ।

७. कार्यनीति:-

- ✓ स्थानिय जनताको माग, स्थानिय तहको सिफारिस र त्यसको आवश्यकताको पहिचान प्रदेश सरकारको निर्देशन तथा परिपत्रलाई आधार मानी योजना छनौट गरिनेछ ।
- ✓ कार्यस्थलको सामाजिक वातावरणको अध्ययन एवं मूल्यांकन गरी स्थानीय गैर सरकारी संस्था उपभोक्ता समिति, सामुदायिक वन समिति, महिला समूहहरुको समेत पहिचान गरी यस कार्यक्रम सञ्चालनमा सहभागी गराउने प्रयास गरिनेछ ।
- ✓ सिँचाई संरचनाको निर्माण कार्यलाई दीर्घकालीन सोच अनुरूप योजनावद्ध तवरले सञ्चालन गरिनेछ । मझौला सिँचाइ योजना तथा नदी नियन्त्रण कार्यको अध्ययन गरी विस्तृत योजना प्रतिवेदन तयार पारिनेछ । यस्तो प्रतिवेदन अख्तियार प्राप्त अधिकारीबाट स्वीकृती प्राप्त भएपछि कार्यक्रम सञ्चालनमा आउनेछ ।
- ✓ स्वीकृत गुरुयोजना भित्र रही सिँचाइ तथा नदी नियन्त्रण कार्यको लागत अनुमान एवं डिजाइन, ड्रइङहरु तयार पारिनेछ । यस्ता प्रतिवेदनहरुको स्वीकृति दिने कार्य उर्जा जलस्रोत तथा सिँचाइ मन्त्रालय लुम्बिनी मन्त्रालय मार्फत हुनेछ । साथै कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने कार्यमा संलग्न विभिन्न कर्मचारीहरुको कार्यविवरण तोके अनुसार हुनेछ भने प्रशासनिक अधिकार नेपाल सरकारको प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ ।
- ✓ सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ तथा सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ ले व्यवस्था गरे अनुसार ठेक्काबाट गराउन उपयुक्त हुने कार्य ठेक्का व्यवस्थापनबाट र उपभोक्ता समितिबाट गर्न सकिने (उपयुक्त ठहरिएका) कार्यहरु उपभोक्ता समिति मार्फत गराईनेछ ।

८. कार्यालयको सांगठनिक विवरण:-

९. कार्यालयको कर्मचारी पदपूर्तिको अवस्था:-

सि.नं.	पद	श्रेणी	सेवा	समूह	उपसमूह	स्वीकृत दरबन्दी	दरबन्दी अवस्था		कैफियत
							पुति	रिक्त	
१.	कार्यालय प्रमुख (सि.डि.ई.)	अधिकृतस्तर नवौं/दशौं	ईन्जिनियरिङ्ग	सिभिल	ईरिगेशन	१	१		-
२.	ईन्जिनियर	अधिकृतस्तर सातौं/आठौं	ईन्जिनियरिङ्ग	सिभिल	ईरिगेशन	३	१	२	
३.	सहायक/अधिकृत	सहायक पाँचौं /अ. छैठौं	प्रशासन	सा.प्रशासन		१	१	-	
४.	सहायक/अधिकृत	सहायक पाँचौं /अ. छैठौं	प्रशासन	लेखा		१	१	-	
५.	सहायक/अधिकृत	सहायक पाँचौं /अ. छैठौं	विविध	विविध		१	१	-	
६.	स.इन्जि/अधिकृत	सहायक पाँचौं /अ. छैठौं	ईन्जिनियरिङ्ग	सिभिल	ईरिगेशन	५	५	-	
७.	ए.ओ/अधिकृत	सहायक चौथौं/पाँचौं	ईन्जिनियरिङ्ग	एगृ ईरिगेशन		१	१	-	
८.	हलुका सवारी चालक	श्रेणीविहिन				१	१	-	करार
९.	कार्यालय सहयोगी	श्रेणीविहिन	प्रशासन	सा.प्रशासन		२	२	-	करार
जम्मा संख्या						१६	१४	२	

१०. कार्यालयको कर्मचारीहरुको विवरण:-

क्र.सं.	कर्मचारीको नाम, थर	पद	तह/श्रेणी	स्थायी ठेगाना	मोबाइल नं.	कैफियत
१.	भेषराज भुषाल	वरिष्ठ ईन्जिनियर	अधिकृतस्तर आठौं	सन्धिखर्क न.पा. अर्घाखाँची	९८५७०१५२०१	
२.	राजेश सिंह	वरिष्ठ ईन्जिनियर	अधिकृतस्तर आठौं	कठहरी-४, मोरङ्ग	९८५७०६८७२७	
३.	दिपक कुमार पोखरेल	लेखा अधिकृत	अधिकृतस्तर छैठौं	कपिलवस्तु न.पा- १०	९८५७०५२९१३	
४.	लेखनाथ अर्याल	अधिकृत	अधिकृतस्तर छैठौं	तिलोत्तमा-४, रुपन्देही	९८४५१३०२६०	
५.	डोलमाया सारु थापा	कम्प्युटर अधिकृत	अधिकृतस्तर छैठौं	रामपुर न.पा.-१ पाल्पा	९८४७१०२५७५	
६.	सृजु घताने विश्वकर्मा	अधिकृत प्राविधिक	अधिकृत छैठौं	बु.उप.म.न.पा-७, रुपन्देही	९८०३५५४०८५	
७.	शान्ती अधिकारी	अधिकृत प्राविधिक	अधिकृत छैठौं	गुठीचौर-४, जुम्ला	९८६५०९४६५१	
८.	राम ईश्वर मण्डल	अधिकृत प्राविधिक	अधिकृत छैठौं	हंसपुर-४, धनुषा	९८४३८९९३५१	

९.	शालिकराम भुसाल	अधिकृत प्राविधिक	अधिकृत छैठौं	सन्धिखर्क न.पा. अर्घाखाँची	९८४११८७१९३	
१०.	राजकुमार चौधरी	अधिकृत प्राविधिक	अधिकृत छैठौं	शिवराज-८, कपिलवस्तु	९८४४७३०८०१	
११.	पवित्रा महतौ	ए.ओ.	सहायकस्तर पाँचौं	तिलोत्तमा न.पा- १७, रुपन्देही	९८६८५२४५३०	
१२.	याम बहादुर थापा	ह.स.चा.	श्रेणीविहिन	तिलोत्तमा न.पा- १७, रुपन्देही	९७०८६२०७११	करार
१३.	भिम बहादुर के.सी.	का.स.	श्रेणीविहिन	बु.उप.म.न.पा- १९, रुपन्देही	९८०७५३०२४४	करार
१४.	अर्जुन गुप्ता	का.स.	श्रेणीविहिन	सि.न.पा.-३, रुपन्देही	९८५७०२५६३१	करार

११. नागरिक वडापत्र:- यस कार्यालयले सर्व साधारणलाई उपलब्ध गराउने सेवा सुविधा बारे जानकारी

सि. नं.	सेवाको किसिम	सेवा प्राप्तीका लागि आवश्यक प्रकृया वा कागजात	सेवा प्राप्तीमा लाग्ने समय	सेवा प्राप्तीमा लाग्ने दस्तुर	सेवा प्रदान गर्ने जिम्मेवार शाखा र कर्मचारी	सेवा प्राप्तीमा ढिला सुस्ती भएमा गुनासो सुन्ने जिम्मेवार अधिकारी	अन्तिम निर्णय दिने जिम्मेवार अधिकारी
	१	२	३	४	५	६	७
१	नयाँ सिँचाई योजना निर्माण तथा पुराना योजना मर्मतको लागि योजना माग तथा निवेदन	योजना माग फाराम, गाउँ/नगर/वडा कार्यालयको सिफारिस सहितको उपभोक्ताहरूको निवेदन।	प्राप्त माग फाराम/निवेदनको प्राथमिकताको आधारमा पहिचान तथा विस्तृत सर्वेक्षणबाट सम्भाव्य भएमा (१-२ वर्ष)	धरौटी बापत रु ५०/- प्रति हेक्टरका दरले रकम उठाई धरौटी खातामा जम्मा गर्नु पर्ने।	योजना, डिजाइन तथा कार्यान्वयन शाखा	सूचना अधिकारी	कार्यालय प्रमुख
२	नदी तथा बाढी पहिरो नियन्त्रण योजना माग निवेदन।	योजना माग फाराम, गाउँ/नगर/वडा कार्यालयको सिफारिस सहितको उपभोक्ताहरूको निवेदन।		नलाग्ने	योजना डिजाइन तथा कार्यान्वयन शाखा	सूचना अधिकारी	कार्यालय प्रमुख
३	उपभोक्ता समिति दर्ता	उपभोक्ताको आमभेलाबाट भएको निर्णय, उपभोक्ता समितिको विधान, गाउँ/नगर/वडा कार्यालयको सिफारिस सहितको	२ दिन	दर्ता शुल्क रु १००/- राजस्व खातामा वा कार्यालय खातामा जम्मा गर्नुपर्ने।	अनुगमन, मुल्याङ्कन गुणस्तर नियन्त्रण संस्थागत विकास तथा तालिम शाखा	सूचना अधिकारी	कार्यालय प्रमुख

		संस्था दर्ता गरिपाउ भन्ने निवेदन, कार्य समितिको नागरिक्ताको प्रमान पत्रको फोटोकपी ।					
४	उपभोक्ता समिति नविकरण ।	साधारण सभाको भेलाबाट भएको निर्णय, वार्षिक लेखा परिक्षण प्रतिवेदन निवेदन	निवेदन दर्ता भएको दिन	असोज मसान्त सम्म नलाग्ने, ढिला भएमा दर्ता शुल्कको डबल रु २००/- लाग्ने ।	अनुगमन, मुल्याङ्कन गुणस्तर नियन्त्रण संस्थागत विकास तथा तालिम शाखा	सूचना अधिकारी	कार्यालय प्रमुख
५	सिंचाइ तथा नदि नियन्त्रण सम्बन्धी प्राविधिक सेवा	उपभोक्ता समितिको निर्णय तथा निवेदन	३ दिन	नलाग्ने	योजना, डिजाइन तथा कार्यान्वयन शाखा	सूचना अधिकारी	कार्यालय प्रमुख
६	बाढी तथा पहिरो आपतकालिन सेवा	निवेदन तथा मौखिक जानकारी	तुरन्त	नलाग्ने	योजना, डिजाइन तथा कार्यान्वयन शाखा	सूचना अधिकारी	कार्यालय प्रमुख
७	गुनासो सुन्ने अधिकारी						कार्यालय प्रमुख

१२. आ.व. २०८२/८३ को प्रथम त्रैमासिक प्रगति सारांश

रकम रु. हजारमा

क्र.सं.	बजेट शिर्षक	प्रथम त्रैमासिक विनियोजन	प्रथम त्रैमासिक खर्च	खर्च (%)	कैफियत
१.	चालु	१३२६०.००	३३८१.२५८	२५.८१ %	
२.	पूँजीगत	२०९५५०.००	४७५७.२७८	२.४९ %	
	कूल जम्मा	२२२८१०.००	८१३८.५३६	३.९९%	

१३ आ.व. २०८२/८३ को हालसम्मको प्रगती सारांश

रकम रु. हजारमा

क्र.सं.	बजेट शिर्षक	वार्षिक विनियोजन	हालसम्मको खर्च	खर्च (%)	कैफियत
१.	चालु	३७८८.००	३३८१.२५८	८९.२६ %	
२.	पूँजीगत	११३२९.००	४७५७.२७८	४१.९९ %	
	कूल जम्मा	१५११७.००	८१३८.५३६	५३.८३%	

१४. आ.व. २०८२/८३ को कार्यक्रमगत हालसम्मको प्रगती विवरण

रकम रु. हजारमा

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	बार्षिक बजेट	हालसम्मको खर्च	हालसम्मको प्रगति (%)		कैफियत
				भौतिक	वित्तिय	
१.	मझौला तथा बैकल्पिक प्रविधिमा आधारित सघन सिंचाई कार्यक्रम	२७९,५१.४५५	४७५७.२७८	२०%	१७.०१%	
२.	सिंचाई आयोजना मर्मत सुधार तथा विस्तार कार्यक्रम	३,९४४०.००	०	१०%	०%	
३.	जल उत्पन्न प्रकोप न्युनीकरण तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम	१,४०००.००	०	१०%	०	
४.	जलासय निर्माण तथा पोखरी संरक्षण कार्यक्रम	४०००.००	०	०	०	
५.	मर्मत संभार आयोजनाहरु(संघ शसर्त अनुदान)	८,५०००.००	०	१०%	०	
६.	नदी नियन्त्रण(संघ शसर्त अनुदान)	२,००००.००	०	१०%	०	

१५. आ.व. २०८२/८३ को यस अवधीमा योजना कार्यान्वयनको अवस्था

रकम रु. हजारमा

क्र.सं.	कार्यक्रमको नाम	कूल आयोजना संख्या	स्थलगत अनुगमन तथा ल.इ. तैयारी	बोलपत्र आव्हान भएका	निर्माण भैरहेका	बोलपत्र आव्हान हुन बाँकी	कार्यान्वयन नहुने	हालसम्मको खर्च	हालसम्मको प्रगति	
									भौतिक %	वित्तिय %
१.	मझौला तथा बैकल्पिक प्रविधिमा आधारित सघन सिंचाई कार्यक्रम	१४	८	०	३	११	०	४७५७.२७०	२०%	१७.१००%
२.	सिंचाई आयोजना मर्मत सुधार तथा विस्तार कार्यक्रम	४४	२५	१	०	४३	०	०	१०%	०%
३.	जल उत्पन्न प्रकोप न्युनीकरण तथा व्यवस्थापन	१२	११	०	०	१२	०	०	१०%	०%

	कार्यक्रम									
४.	जलासय निर्माण तथा पोखरी संरक्षण कार्यक्रम	२	०	०	०	२	०	०	०%	०%
५.	मर्मत संभार आयोजनाहरु(संघ शसर्त अनुदान)	४	०	४	०	०	०	०	१०%	०%
६.	नदी नियन्त्रण(संघ शसर्त अनुदान)	२	०	२	०	०	०	०	१०%	०%
जम्मा		७८	४४	७	३	६८	०	४७५७.२७८	१०%	२.४९%

१६. बेरुजु सम्बन्धी विवरण प्रदेश कार्यालय स्थापना हुनु अधिको

रकम रु. हजारमा

क्र.सं.	बेरुजु किसिम	जम्मा बेरुजु रकम (आ.ब.)	रकम हाल सम्म फछ्यौट	फछ्यौट (%)	कैफियत
१.	असुल उपर गर्नुपर्ने	१४३६.९५	३.०७	०.२१	
२.	नियमित गर्नु पर्ने	९३५७.८७	६४७.३९	६.९२	
३.	पेशकी	०	०	०	
जम्मा		१०७९४.८२	६५०.४६	६.०२	

१७. बेरुजु सम्बन्धी विवरण प्रदेश कार्यालय स्थापना भए पश्चातको

रकम रु. हजारमा

क्र.सं.	बेरुजु किसिम	जम्मा बेरुजु रकम (आ.ब.)	रकम हाल सम्म फछ्यौट	फछ्यौट (%)	कैफियत
१.	असुल उपर गर्नुपर्ने	७४५२.९०	६३३.८९	८.०५	७४५२.९०
२.	नियमित गर्नु पर्ने	९६०५.५४	०	०	९६०५.५४
३.	पेशकी	९८२.००	९८२.००	१००	९८२.००
जम्मा		१८०४०.४४	१६१५.८९	८.९५	१८०४०.४४
कुल जम्मा		२८८३५.२६	२२६६.३५	७.८६	२८८३५.२६

१८. हाल सम्म कार्यरत डिभिजन प्रमुखहरुको नामावली विवरण

सि.नं.	नाम थर	पद	देखि	सम्म
१.	डा. रमेशमान तुलाधर	डिभिजन प्रमुख	२०५५/०८/०६	२०५९/०७/०६
२.	चन्द्रकान्त झा	डिभिजन प्रमुख	२०५९/०७/०८	२०६३/०९/२६
३.	राम सुन्दर शाह	डिभिजन प्रमुख	२०६३/०९/२७	२०६५/०८/२६
४.	गोपाल सिग्देल	डिभिजन प्रमुख	२०६५/०८/२६	२०६८/१२/१२
५.	बसन्त रायमाझी	डिभिजन प्रमुख	२०६८/१२/१३	२०६९/०९/०५
६.	बेदानन्द उपाध्याय	डिभिजन प्रमुख	२०६९/०९/०६	२०७०/०९/२०
७.	बसन्त पौडेल	डिभिजन प्रमुख	२०७१/११/२५	२०७१/११/०४
८.	माधव पौडेल	डिभिजन प्रमुख	२०७१/११/२५	२०७२/०५/०४
९.	अक्षर गोपाल श्रेष्ठ	डिभिजन प्रमुख	२०७२/०४/२७	२०७४/०६/२३
१०.	ध्रुव राज पौडेल	डिभिजन प्रमुख	२०७४/०७/०६	२०७५/०६/२५
११.	टंक बहादुर के.सी.	डिभिजन प्रमुख	२०७५/०५/२७	२०७८/११/२२
१२.	विष्णु प्रसाद पौडेल	डिभिजन प्रमुख	२०७८/११/२८	२०८०/०६/१८
१३.	दामोदर सापकोटा	डिभिजन प्रमुख	२०८०/०६/१९	२०८१/०६/१३
१४.	टंक बहादुर के.सी.	डिभिजन प्रमुख	२०८१/०६/१४	२०८२/०४/०३
१५.	भेषराज भुसाल	नि. डिभिजन प्रमुख	२०८२/०५/१८	हालसम्म

१९. यस कार्यालयको गुनासो सुन्ने र सूचना अधिकारीको नाम र पद:-

गुनासो सुन्ने अधिकारी
नाम:- भेषराज भुसाल
पद:- निमित्त डिभिजन प्रमुख
तह:- अधिकृतस्तर
सम्पर्क नः ९८५७०१५२०१

सूचना अधिकारी
नाम:- राजेश सिंह
पद:- बरिष्ठ ईन्जिनियर
तह:- अधिकृतस्तर आठौं
सम्पर्क नः ९८५७०६८७२७

यस कार्यालयको विद्युतिय पोर्टल:-

फोन नं. 071-571201,570238

ईमेल:- widd6.rupandehi@gmail.com

वेबसाइट:- widdrupandehi.lumbini.gov.np

- कृषिको आधार: सिँचाइमा सुधार ।
- सिँचाइ गरौ: उत्पादन बढाऔ ।
- सिँचाइ क्षेत्रको विस्तार: उत्पादन बृद्धिको आधार ।
- सिँचाइ प्रणालीहरूको निर्माण मर्मत सम्भार एवं व्यवस्थापनमा सक्रिय जनसहभागितामा जुटौ ।
- व्यवसायिक कृषिको प्रमुख आधार बाह्रै महिना सिँचाइ सुविधा पुग्नेगरी सिँचाइ पूर्वाधारहरूको विकास र विस्तार ।